

Orð: Dagny
Myndir: Kalmar

Háskúlin er ikki ein vanligur skúli, har undirvísing og friløtur eru avmarkingar í gerandisdegnum. Uppgávurnar eru at t.d. granska bygðasøgu, gera keramikarbeiði ella læra at málbera seg í skrift og talu. Onnur uppgáva er at borðreiða til mongunmatar og nátturðaborðhaldið, eins og at vaksa upp og gera reint. Næmingarnir skulu liva og virka í sama umhvørvi, og tað krevur at øll taka eina hond í húsarhaldinum, eins væl og í urtagarðinum o.a.

dramaskeið er eitt evni og føroyska bygðasamfelagið er annað evni, bert fyri at nevna dømi.

- Grundað á sparringar høvdu vit ikki møguleikar at hava dramaundirvísing á skeiðnum í ár, men vit vóru so heppin at fáa fyrispurning frá dramalærara úr Danmark, sum er undir útbúgving og hevði brúk fyri at skaffa sær praktikpláss.

- Viðvíkjandi føroyskari bygðasøgu, so viðgerða vit evnið á skúlanum í fyrstu atløgu, um søguna í ávisu bygðini, orð og máliskur tey nýta har, um nútíðarvísingartilfari og hvussu menningin er farin fram í nútíð og um framtíðarútlitini.

- Í ár hava vit valt at viðgerða Mikladal á hesum skeiði, og í mai mánaða fara vit til Mikladals at ferðast.

- Umframt hetta eru fyrirestir, bólkarbeiði, bókmentasøga, samfelagskunning, vistræði og heimsspeki bóklig undirvísingarevni.

Hin parturin er kreativu fakini, sum eru veving, keramik, foto og batikarbeiði, ið næmingarnir kunnu velja seg inn á. Umframt hetta er skriviverkstaður, har næmingarnir læra at málbera seg í skrift og talu. Hetta er ein blandingur av skapandi skrivning og bundnum uppgávum.

Eitt sabbatár

- Tað kann snýgva seg um alt - frá at siga eina søgu og til at skriva eina yrking, alt eftir hvat fellur lættast hjá tí einstaka.

Hvørjar royndir hevur tú av at fáa ungfolk at nýta føroyska skrivsmálið?

- Eg hugsi at vit her sita millum tveir stólar.

Vit nýta eitt mál til prát, sum ikki kann nýt-

ast í skriviningini. Eg hugsi at nógv uppliva skrivimálið sum fremmandamál, ið tey eru bangin fyri at nýta.

- Eg hugsi at allir føroyingar áttu at fingið eitt sabbatár, fyri at sleppa undan ræðsluni at málbera seg skeivt. Vit áttu at skriva og siga tað, sum vit vilja. Tað royna vit eisini at bøta um á háskúlanum.

- Tað fyrsta sum næmingar og lærarar fóru undir í gjár, var at gera arbeiðsskipan fyri næmingar og lærarar.

Her er eisini hugsað um matgerð og reingerð. Næmingarnir skipa fyri morgummatt og nátturðaborðhaldinum. Døgurðan gera kokkur og hjálparfólk.

Bert ein vaskikona - hálvan dag

Næmingarnir hava ábyrgd av sínum kamari, og skulu rudda og vaska sjálvir, umframt at øll í felag gera reint á skúlanum ein tíma um vikuna.

Á háskúlanum er bert ein vaskikona hálvan dag, og tí hava næmingar eisini hesa uppgávu.

Ein tími nevnist eisini arbeiði. Tað merkir at næmingar skulu hampa um umhvørvið kring skúlan, gera urtagarðarbeiði og ymsar smærri umvælingar, t.d. at stoypa eina trappu, mála garð o.s.fr., so sum neyðugt er.

Endamálsgreinin vakti áhuga

Hetta verður gjørt fyri at næmingurin skal hava eina kenslu av at hava skapt nakað á skúlanum, sum hann kann minnast aftur á, eftir lokið skeið.

Rói Patursson tók við sum háskúlastjóri í 1988, og hann sigur fyri Sosialinum, at tað var endamálsgreinin í starvslýsingini, sum vakti áhuga hansara at søkja starvið.

Tá ein norðoyingur og ein suðuroyingur fingur kamar og heilsaðu hvør upp á annan fyrsta dagin, vóru teir iki sørt smádnir.

Rói Patursson: - Eg havi altíð hildið tað vera so lægið, at skúli oftani er so keðiligur. Endamál háskúlans er m. a.: "... at vekja ans fyri andligum og kropsligum mentum..." var júst arbeiðssetningur, sum eg kundi hugsa mær at farið undir.

- Tá eg byrjaði 1. august 1988, gjørdi eg mær minar hugsanir um, hvørjar avbjóðingar eg sjálvur hevði kunnað hugsa mær, hvørjar avbjóðingar eg kundi hugsað mær, at míni børn fingur, o.s.fr.

Mín niðurstøða var m.a., at virðing fyri tí einstaka, ábyrgd og persónligt frælsi eru einastu lærugreinar, sum eg trúgvi uppá, harnæst at háskúlin skal vera fyri øllum Føroya fólki, børnum, ungum, tilkomnum og eldri aldursbólum.

- Næmingurin hevur ábyrgd fyri sær sjálvum og kann taka teir avbjóðingar, sum eru honum í boði. Bert ein avmarking er galdandi á skúlanum, og tað er, at næmingarnir hava skyldu at luttaka í undirvísingini.

Á henda hátt verður háskúlin eisini meira livandi og nútíðargjort, av tí at vit koma í samband við allar samfelagsbólkar, og tað er júst eisini endamálið við háskúlanum, sigur Rói Patursson at enda.

